

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lipnie**

87 - 600 Lipno
ul. Kościuszki 18/20
tel. fax (54) 287 32 24

e-mail: psse.lipno@pis.gov.pl
www.psselipno.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU LIPNOWSKIEGO
ZA I PÓŁROCZE 2014 r.**

L.p.	Spis treści	Str.
	Wstęp	3
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.	5
2.	Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	12
3.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.	17
4.	Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.	19
5.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.	21
6.	Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku oraz w szkołach wyższych.	26
7.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.	31
8.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny.	32
9.	Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.	35

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Lipnie wykonuje statutowe obowiązki poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzenie działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą. Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Celem działania PIS było podobnie jak w latach ubiegłych:

- ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych,
- zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych,
- ograniczanie zagrożeń związanych z zachorowaniem na choroby w tym zawodowe poprzez identyfikację i szacowanie skali zagrożeń, a także kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zbiorowości ludzkiej.

Zadania statutowe inspekcji sanitarnej były wykonywane przez pracowników Oddziału Zapobiegawczego i Bieżącego Nadzoru Sanitarnego oraz pracownika na samodzielnym stanowisku ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – ogółem 18 osób. Ponadto w PSSE Lipno zatrudnionych jest 6 osób tzw. administracji i obsługi.

W skład Oddziału wchodzi następujące sekcje i samodzielne stanowiska pracy:

- Sekcja Prewencji Chorób Zawodowych,
- Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku,
- Sekcja Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi,
- Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego,
- Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży,
- Stanowisko ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Powiat lipnowski nadzorowany przez PSSE Lipno obejmuje obszar o powierzchni 1016 km². (9 gmin – 1 miejska, 6 wiejskich, 2 miejsko – wiejskie) zamieszkały przez ok. 67,2 tys. ludności (zgodnie z GUS na dzień 26.05.2014r.).

Na dzień 30.06.2014r. w wykazie objętym nadzorem PSSE Lipno znajdowało się ogółem 1444 obiekty.

W I półroczu 2014r. przeprowadzono ogółem 865 kontroli obiektów nadzorowanych i innych zgodnie ze zgłoszeniami.

Wydano 132 decyzje merytoryczne dotyczące przede wszystkim poprawy stanu sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów, 122 decyzje płatnicze na ogólną kwotę 11.439 zł. dot. kwestionowanych kontroli lub badań oraz 9 postanowień dot. m.in. przewozu zwłok osób zmarłych poza granicami kraju, opinii nowych

samochodów do przewozu zwłok. Wydano 124 opinie sanitarne dotyczące m.in.: ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dokumentacji projektowych, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych i innych spraw.

Nażłożono ogółem 6 mandatów na kwotę 1.050 zł, nie nakładano grzywnien.

Do PPIS w Lipnie wpłynęło ogółem 408 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne podlegające rejestracji, w tym przeprowadzono ogółem 84 dochodzeń epidemiologicznych. Ponadto zgłoszono 54 pokąsania z czego 12 wymagało szczepień przeciw wścieklicznie. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w związku z wystąpieniem 2 ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

PPIS w Lipnie obejmował nadzorem 247 nosicieli HBV i 69 zakażonych wirusem HCV.

W I półroczu 2014r. przyjęto 684 próbek kału do badań laboratoryjnych od mieszkańców powiatu lipnowskiego.

Pobrano 53 próbki żywności (wszystkie spełniały wymagania higieniczne) i 82 próbki wody (w tym 10 kwestionowanych głównie ze względu na zawyżony poziom żelaza i manganu oraz 5 ze względu na zawyżoną liczbę Legionella Sp.)

Ogółem rozdysponowano do placówek zdrowia 7629 preparatów szczepionkowych, 400 strzykawek i 600 igieł jednorazowego użytku.

W I półroczu 2014r. na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagałyby podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

Kontynuowano współpracę w zakresie nadzoru sanitarnego z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną, Policją, Strażą Pożarną oraz Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lipnie.

W I półroczu 2014r. zorganizowano 63 szkolenia, w których uczestniczyło 4374 osoby. Ponadto w programach profilaktycznych prowadzonych przez PPIS w Lipnie wzięło udział 7176 osób.

Główne programy profilaktyczne prowadzone w I półroczu 2014r. to:

- Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnienia od Alkoholu i Innych Środków Psychoaktywnych (m.in. zorganizowano szkolenia, które prowadził Andrzej Olczyk - specjalista terapii uzależnień, dla uczniów 4 szkół

ponadgimnazjalnych. Szkolenia zostały sfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Lipnie i Miejsko Gminną Komisję Alkoholową w Dobrzyniu n. W.

- Krajowy program zwalczania AIDS i Zapobiegania zakażeniom HIV. Przeprowadzono 18 szkoleń dla 14 szkół gimnazjalnych i 4 ponadgimnazjalnych. Spotkanie prowadził przedstawiciel Krajowego Centrum ds. AIDS w Warszawie. Szkolenia zostały sfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Lipnie oraz przez wszystkie władze samorządowe powiatu lipnowskiego.
- Program „Stop uzależnieniom”, zorganizowano szkolenia, które prowadził Andrzej Olczyk, specjalista terapii uzależnień dla uczniów z 13 szkół gimnazjalnych. Szkolenia zostały sfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Lipnie i 5 gmin powiatu lipnowskiego.
- „Program ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu”,
- Program zapobiegania otyłości i nadwadze „Trzymaj Formę”,
- „Czyste Powietrze Wokół Nas”,
- „Nie pal przy mnie proszę”,
- „Znajdź właściwe rozwiązanie”.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.

Jednym z najistotniejszych celów działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zapobieganie oraz zwalczanie chorób zakaźnych poprzez monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie postępowania przeciwepidemicznego i profilaktycznego oraz nadzór nad planowaniem i wykonywaniem szczepień ochronnych, będących skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym.

W I półroczu 2014r. na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagałyby podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania oraz reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

W I półroczu 2014r., Sekcja N.EP w dalszym ciągu prowadziła nadzór nad gripą w oparciu o system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego „SENTINEL”, współpracując z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej

upoważnionymi w okresie występowania grypy, do pobierania próbek do diagnostyki wirusa grypy.

Kontynuowano także współpracę w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną oraz Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lipnie.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w I półroczu 2014r., charakteryzował w powiecie lipnowskim wzrost liczby wszystkich zarejestrowanych przypadków podlegających obowiązkowej rejestracji z 376 w I półroczu 2013r., do 408 w ciągu sześciu miesięcy roku 2014.

W powiecie lipnowskim nie stwierdzono większych zagrożeń ze strony chorób zakaźnych. Nadzorowany przez PPIS w Lipnie teren jest wolny od zachorowań na błonicę, czerwonkę, dur brzuszny, odrę, poliomyelitis.

W analizowanym okresie odnotowano 2 ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Wyższe wskaźniki zapadalności w stosunku do analogicznego okresu roku 2013 stwierdzono głównie w przypadku ospy wietrznej, wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy, wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2, salmonellozy oraz styczości i narażenia na wściekliwość wymagających profilaktyki przeciw wścieklicznie. Niższe współczynniki zapadalności w stosunku do I półroczu 2013r. dotyczyły przede wszystkim, biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (ogółem jak i u dzieci do lat 2, różyczki i nagminnego zapalenia przyusznic).

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Grupą chorób zajmujących w I półroczu 2014r. znaczącą pozycję były choroby szerzące się drogą pokarmową. Wśród nich dominującą rolę odgrywały zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, które stanowiły 40 przypadków a zapadalność wyniosła 59,50 podczas gdy w analogicznym okresie 2013r. wyniosła 53,35 (36 zachorowań). Zapadalność na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, w powiecie lipnowskim była jedną z najniższych w regionie jak również niższa niż w województwie kujawsko-pomorskim.

W analizowanym okresie zanotowano również wzrost liczby wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2 dla których wskaźnik zapadalności wyniósł 1568. Dla porównania w pierwszym I półroczu 2013r. osiągnął on wartość 1296,04.

Zapadalność na wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 w powiecie lipnowskim była jedną z niższych w regionie oraz niższa od zapadalności wojewódzkiej.

W porównaniu z analogicznym okresem 2013r. zaobserwowano wzrost liczby zachorowań na salmonelozę. Ogółem zarejestrowano 8 zachorowań (11,90) podczas gdy w analogicznym okresie 2013r. do PPIS w Lipnie zgłoszono 1 przypadek zatrucia pokarmowego wywołanego powyższym czynnikiem etiologicznym. Wzrost zapadalności na salmonelozę związany był przede wszystkim z wystąpieniem na terenie powiatu lipnowskiego 2 ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego o etiologii salmonelozowej do których doszło w domach prywatnych.

Pierwsze ognisko wystąpiło w styczniu bieżącego roku w Lipnie. W wyniku zatrucia pokarmowego zachorowały 3 osoby, które nie wymagały hospitalizacji. Jedna z chorych leczona była w warunkach ambulatoryjnych (zgłosiła się do lekarza). Pozostałe 2 osoby przyjmowały leki łagodzące objawy jedynie w warunkach domowych. Dwa przypadki salmonelozę zakwalifikowano jako przypadki potwierdzone, natomiast jeden jako przypadek prawdopodobny. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zatrucie pokarmowe była *Salmonella Infantis*. Ze względu na zbyt długi okres czasu, jaki upłynął od chwili wystąpienia zatrucia do ujawnienia ogniska (prawie 3 tygodnie), nie ustalono nośnika pokarmowego, źródła oraz przyczyny zatrucia pokarmowego.

Drugie ognisko zatrucia pokarmowego wystąpiło w marcu 2014 r. w mieście Skępe. W wyniku zatrucia pokarmowego zachorowały dwie osoby, które nie wymagały hospitalizacji i były leczone w warunkach ambulatoryjnych. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zatrucie pokarmowe była *Salmonella Enteritidis*. Nośnikami pokarmowymi zatrucia były: dla pierwszego dziecka paluszki rybne smażone, wtórnie zanieczyszczone, natomiast dla drugiego - chleb panierowany w jajku - smażony (spożywany przez kilka dni). Źródłem zakażenia były pierwotnie zakażone jajka, użyte do przygotowania w/w potraw.

Zakażenia przenoszone drogą pokarmową - liczby przypadków i współczynniki zapadalności w powiecie lipnowskim w I półroczu 2013 i I półroczu 2014 r.

Jednostka chorobowa	Wskaźnik zapadalności	
	I półrocze 2013 r.	I półrocze 2014 r.
Salmonelozy – zatrucia pokarmowe	1,48	11,90
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	53,35	59,50
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	1296,04	1568,07
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	102,26
	w tym u dzieci do lat 2	1909,96
		1568,07

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie stwierdzono w I półroczu 2014r. 6 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu B – BNO (zap. 8,92). Zakwalifikowanie powyższych przypadków do BNO wiąże się ze zmianą definicji choroby dotyczącej wirusowego zapalenia wątroby typu B obowiązującej w 2014r. Przypadki te nie spełniają kryteriów definicji przewlekłego WZW typu B ze względu na pojedyncze (+) wyniki badania antygenu powierzchniowego. W analogicznym okresie 2013r. do PPIS w Lipnie zgłoszono przypadek przewlekłego WZW typu B. W okresie sprawozdawczym podobnie jak w ciągu pierwszych 6 m-cy 2013 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku WZW typu C.

Dla jasnego obrazu sytuacji należy wspomnieć jednak, że obecnie w ramach nadzoru epidemiologicznego, jako zapalenie wątroby rejestrowane są również zakażenia, które nie odpowiadają definicji przypadku WZW typu B przewlekłego i są rejestrowane jako WZW typu B – BNO. Przed wprowadzeniem nowej definicji przypadku klasyfikowane one były jako zakażenia bezobjawowe. W analizowanym okresie wszystkie 6 przypadków zaklasyfikowano jako WZW typu B – BNO.

HIV/AIDS

W I półroczu 2014 r. w powiecie lipnowskim nie zanotowano żadnego przypadku nowo wykrytego zakażenia HIV oraz zachorowania na AIDS.

Zakażenia inwazyjne

W analizowanym okresie do PPIS w Lipnie zgłoszono 4 przypadki zachorowań na różę – chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*. Zapadalność na tę jednostkę chorobową wyniosła 5,95 podczas gdy w analogicznym okresie roku 2013 zarejestrowano 3 przypadki róży ze wskaźnikiem zapadalności 4,45.

Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego

W I półroczu 2014r. na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie stwierdzono żadnego przypadku zakażenia ośrodkowego układu nerwowego.

Choroby przenoszone przez kleszcze

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu lipnowskiego stwierdzono 5 zachorowań na boreliozę ze wskaźnikiem zapadalności 7,44. Dla porównania w I półroczu 2013r. zarejestrowano 3 przypadki tej choroby (4,45). Trzy zgłoszone zachorowania zdiagnozowano jako postać stawową i dwa jako postać wczesną. U 2 pacjentów po ukąszeniu przez kleszcza wystąpił rumień wędrujący. U wszystkich chorych wykonano badania serologiczne.

Choroby przenoszone drogą płciową

W analizowanym okresie na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie stwierdzono przypadków chorób przenoszonych drogą płciową.

Grypa i zachorowania grypopodobne

W I półroczu 2014r. w powiecie lipnowskim zarejestrowano 150 zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne podczas gdy w ciągu pierwszych 6 m-cy 2013r. do PPIS w Lipnie zgłoszono 377 zachorowań. W roku 2014 w dalszym ciągu prowadzony jest zintegrowany epidemiologiczny i wirusologiczny nadzór nad grypą w systemie SENTINEL. W ciągu 6 miesięcy bieżącego roku w ramach systemu nie stwierdzono żadnego przypadku zachorowania na grypę.

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W I półroczu 2014r. zanotowano 54 pokąsania przez zwierzęta. Pomimo wzmożonemu nadzorowi epidemiologicznemu polegającemu na ustaleniu właścicieli zwierząt i współpracy z Inspekcją Weterynaryjną, zarejestrowano 12 przypadków

wymagających profilaktyki przeciw wścieklicznie (wsk. zap. 17,85) tj. o 5 więcej niż w analogicznym okresie 2013r.

Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zwalczanych w ramach programu szczepień ochronnych była zadawalająca. Z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis oraz zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1 zachorowanie na świnkę (wskaźnik zapadalności 1,49) podczas gdy w I półroczu 2013r. 3 przypadki.

Ospa wietrzna

W I półroczu 2014r. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zarejestrowano wzrost liczby zachorowań na drugą chorobę wieku dziecięcego, jaką jest ospa wietrzna ze 171 do 199 przypadków ze wskaźnikiem zapadalności 295,99. Zapadalność jaką zanotowano w powiecie lipnowskim była o 32,5% niższa niż ta jaka stwierdzono w województwie kujawsko – pomorskim gdzie osiągnęła wartość 438,41.

Różyczka

W I półroczu 2014r. w porównaniu z analogicznym okresem roku 2013 zaobserwowano spadek zachorowań na różyczkę. O ile w ciągu 6 miesięcy 2013r. do PSSE zgłoszono 9 przypadków a wskaźnik zapadalności na tę jednostkę chorobową wyniósł 13,34 to w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 4 zachorowania (5,95).

Płonica

W okresie sprawozdawczym zanotowano taką samą liczbę zachorowań na płonicę co w I półroczu 2013r. a wskaźnik zapadalności na powyższą jednostkę chorobową wyniósł 13,39 i był najniższy w regionie oraz niższy od wskaźnika wojewódzkiego – 52, 14.

Krztusiec

W I półroczu 2014r. do PSSE w Lipnie zgłoszono 1 zachorowanie na krztusiec (1,49), podczas gdy w analogicznym okresie roku 2013 nie zarejestrowano żadnego przypadku powyższej jednostki chorobowej.

Ocena realizacji szczepień ochronnych

Poddając analizie stan zaszczepienia dzieci i młodzieży oraz osób w sposób szczególny narażonych na zakażenie w I półroczu 2014r. należy stwierdzić, że w dalszym ciągu utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia osób podlegających szczepieniu uzyskany w latach poprzednich.

Rocznik 2005 – szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce dawka przypominająca – 692 dzieci w roczniku – zaszczepiono 576 osób (83,24%).

Rocznik 2009 – szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis dawka przypominająca – 809 dzieci w roczniku – zaszczepiono 547 osób (67,61%).

Rocznik 2001 – II dawka przypominająca szczepionki przeciwko błonicy i tężcowi – z 744 osób w roczniku zaszczepiono 670, co stanowi 90,05%.

Rocznik 1996 - III dawka przypominająca szczepionki przeciwko błonicy i tężcowi – 988 osoby w roczniku – zaszczepiono 858 osób (86,84%).

Ponadto u 212 osób wykonano szczepienie p/ko tężcowi (głównie w grupie wiekowej powyżej 30 roku życia – 151 osób).

Szczepienia przeciwko ospie wietrznej wykonano u 5 dzieci, przeciwko chorobom wywołanym przez *Streptococcus pneumoniae* u 112 osób, natomiast przeciwko chorobom wywołanym przez rotawirusy 29 niemowląt. U 4 osób wykonano szczepienie przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu, a u 18 osób w przedziale wiekowym 20-29 lat uodporniono przeciwko chorobom wywołanym przez meningokoki.

Szczepienia niemowląt i dzieci do 2 roku życia zgodnie z zasadami przez PSO wykonywane są bez większych opóźnień i nieprawidłowości.

Wnioski i podsumowanie:

Biorąc za kryterium oceny sytuacji epidemiologicznej liczbę zgłoszonych przypadków zachorowań na choroby zakaźne sytuacja epidemiologiczna powiatu lipnowskiego w zakresie chorób zakaźnych w I półroczu 2014r. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, utrzymuje się na podobnym poziomie. Należy jednak pamiętać o tym, że pomimo wzmożonego nadzoru epidemiologicznego i współpracy z placówkami opieki zdrowotnej działających na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie wszystkie przypadki zakażeń i chorób zakaźnych zostają zgłaszane. W związku z tym należy w dalszym ciągu:

- podnosić świadomość społeczeństwa, co do dróg przenoszenia jak również zapobiegania chorobom zakaźnym i pasożytniczym
- egzekwować od placówek służby zdrowia prawidłowe i terminowe zgłaszanie wszystkich podejrzeń zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne jak również przestrzegania wdrożonych procedur przeciwepidemicznych
- prowadzić wzmożony nadzór przeciwepidemiczny nad osobami zakażonymi , osobami ze styczności i nosicielami bezobjawowymi
- nadzorować prawidłową realizację szczepień ochronnych wg obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych w celu uzyskania jak najwyższego odsetka osób uodpornionych, jak również propagować wykonawstwo zalecanych szczepień u dzieci i dorosłych.

2. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności powiatu lipnowskiego jest ujmowana z wód podziemnych.

Ogółem według ewidencji na 30.06.2014r. - 19 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 5 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Łącznie nie skontrolowano 2 obiektów - innych podmiotów zaopatrujących w wodę – 1 obiekt zawiesił działalność w roku 2014, 2 - zaplanowano kontrolę w II półroczu 2014r.:

inny podmiot zaopatrujący w wodę:

- wodociąg lokalny Gospodarstwo Agroturystyczne, „Łąkie”, Rumunki Skępskie 1, gm. Skępe (zawieszona działalność),
- wodociąg lokalny Konwektor – PUK Lipno Sp. z o. o. Lipno, ul. Wojska Polskiego 6,

Według szacunkowych danych w I półroczu 2014 r. z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego korzystało 65,001 tys. mieszkańców (w tym 392 osoby zamieszkujące poza powiatem lipnowskim). Ponadto 487 osób powiatu lipnowskiego posiada dostęp do wody z sieci wodociągów publicznych z poza powiatu. Na ogólną liczbę ludności w powiecie lipnowskim - 67,335 tys. (dane z GUS

na 30.06.2013r.) 65,096 tys. osób korzystało z wody z wodociągów, co stanowiło ok. 97% ludności (na poziomie poprzedniego roku).

Wodę dobrej jakości tj. wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami), dostarczało ogółem 19 na 22 skontrolowane wodociągi, co stanowiło 90 % wszystkich urządzeń.

Z wody wodociągowej spełniającej wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia korzystało 60,532 tys. mieszkańców powiatu, a więc 93% ludności korzystającej z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego. Żadnego ze skontrolowanych w I półroczu 2014r. obiektów nie oceniono jako urządzenie dostarczające wodę o złej jakości mikrobiologicznej.

W I półroczu 2014r. przeprowadzono ogółem 26 kontroli i pobrano ogółem 65 próbek wody do spożycia przez ludzi do badań laboratoryjnych (w tym 49 w zakresie monitoringu kontrolnego, 13 monitoringu przeglądowego i 3 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego).

Ogółem nałożono 10 decyzji merytorycznych oraz 4 opłatowe. Wydane decyzje merytoryczne dotyczyły poprawy jakości wody – 3, zmieniające – 3; ocen higienicznych – 3; umorzenia wszczętego postępowania – 1.

W I półroczu 2014 wydano 9 ocen obszarowych za 2013r. dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w poszczególnych nadzorowanych gminach. Ponadto wydano 38 okresowych ocen przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Nie nakładano grzywn, ani mandatów karnych.

Wystosowano 4 wystąpienia dotyczące stwierdzonych uchybień w prowadzeniu nadzoru nad jakością wody.

Wodociągi o produkcji	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba pobranych próbek wody	Liczba wydanych decyzji	
					merytorycznych	opłatowych
<100 m ³ / d	1	1	1	3	0	0
101 - 1000 m ³ / d	15	15	16	38	6	2
1001 - 10000 m ³ / d	3	3	6	17	1	1
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	5	3	3	7	3	1

Wodociągi o produkcji	Decyzje merytoryczne			
	jakość wody	zmieniające	oceny higieniczne	umorzenia
<100 m ³ / d	0	0	0	0
100 - 1000 m ³ / d	1	2	2	1
1000 - 10000 m ³ / d	0	0	1	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	2	1	0	0

Urządzenia podające wodę o jakości zgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 ze zm.) na dzień 30.06.2014r. to 18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 1 inny podmiot zaopatrujący w wodę.

Wodę z 1 wodociągu zbiorowego zaopatrzenia, po przedstawieniu przez gestora zakresu działań naprawczych, PPIS w Lipnie w roku 2011 decyzjami dopuścił warunkowo do spożycia przez ludzi, ustalając dopuszczalne maksymalne wartości dla parametrów niezgodnych z załącznikiem Nr 3 pkt B rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami) dla manganu do 100 µg/l; barwy do 40 mg/l (zmiana dopuszczalnej wartości – decyzja zmieniająca 2014r.), utlenialności do 7,0 mg/l w terminie do 31.12.2014r. W wodę warunkowo dopuszczoną do spożycia zaopatrywanych było około 4,469 tys. ludności i dotyczyło to wodociągu Dobrzyń nad Wisłą.

Ponadto wodę produkowaną przez 1 inny podmiot zaopatrujący w wodę PPIS w Lipnie w roku 2012 dopuścił warunkowo do spożycia przez ludzi ustalając dopuszczalne maksymalne wartości dla parametrów fizykochemicznych w terminie do 31.05.2014r. (wodociąg lokalny PinguinLutosa Foods Sp. z o. o. Lipno - dla manganu do 200 µg/l, żelaza do 800 µg/l, jonu amonowego do 1 mg/l, mętności do 5 NTU i barwy do 25 mg/l). Na wniosek dostawcy wody przedłużono termin wykonania decyzji do 31.07.2014r.

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami norm fizykochemicznych w badaniach kontroli wewnętrznej w kolejnym obiekcie (dot. wodociągu lokalnego KONWEKTOR Lipno) na wniosek gestora obiektu PPIS w Lipnie dopuścił warunkowo wodę do spożycia przez ludzi ustalając dopuszczalne maksymalne wartości dla parametrów fizykochemicznych (manganu do 140 µg/l; mętności do 4 NTU i barwy do 40 mg/l) w terminie do 28.08.2014r.

Stwierdzane przekroczenia norm z w/w wodociągów dotyczą głównie poziomu manganu, mętności, barwy, utlenialności i nie stwarzały zagrożenia wystąpienia niekorzystnych skutków dla zdrowia użytkowników. Woda może posiadać zabarwienie, mętność co jest wykrywane i nieakceptowane przez konsumentów.

W okresie sprawozdawczym stwierdzano jeszcze przekroczenia norm fizykochemicznych w pojedynczych próbkach wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego (6 próbek na 65 pobranych) jak i w ramach kontroli wewnętrznej z niektórych obiektów. Przekroczenia najczęściej dotyczyły poziomu manganu, żelaza, glinu, utlenialności, mętności, barwy i miały charakter chwilowy (nie potwierdzały się badaniach kontrolnych, bądź były eliminowane w ciągu trzydziestu dni). Dotyczyły m. in. wodociągów publicznych Dobrzyń n. Wisłą, Głodowo, gm. Lipno, Jasień, gm. Tłuchowo. i wodociągu lokalnego Zajazd „KAMA Kowalski” Rumunki Skępskie, gm. Skępe (AI).

W grupie „inne obiekty zaopatrujące w wodę” zgodnie z wystąpieniami PPIS w Lipnie właściciel wodociągu lokalnego Zajazd „KAMA Kowalski” Rumunki Skępskie, gm. Skępe uzyskał decyzję zatwierdzającą zmianę technologii uzdatniania wody polegającą na wprowadzeniu zmiękczenia za pomocą tabletek solnych i koagulacji siarczanem glinu.

W pierwszym półroczu 2014r. stwierdzono nieprawidłowości w składzie mikrobiologicznym wody w 2 nadzorowanych urządzeniach wodociągowych:

- wodociąg publiczny Dobrzyń n.W w miesiącu styczniu w 1 z trzech badanych próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie normy bakterii grupy coli w stałym punkcie poboru wody (25 jtk). Wydano decyzję zakazującą użytkowanie wody przeznaczonej do spożycia w budynku Zespołu Szkół w Dobrzyniu nad Wisłą i obowiązek zapewnienia wody dobrej jakości z innego źródła (zapewniono wodę konfekcjonowaną). Kontrolne badania wody w stałych punktach monitoringowych (SUW i sieć) wykazały poprawę jakości w zakresie bakterii grupy coli (stwierdzane wartości 0 jtk), jednak stwierdzono nieprawidłowe zmiany w ogólnej liczbie mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22⁰C po 72 h (212 jtk - > 300 jtk). W związku z powyższym wydano decyzję zmieniającą dopuszczając użytkowanie wody po uprzednim jej przegotowaniu. Poprawę jakości wody, potwierdzoną kolejnymi badaniami wody na SUW i w stałych punktach poboru wody na sieci, uzyskano dopiero w miesiącu kwietniu.

- wodociąg lokalny PinguinLutosa Foods Sp. z o. o. Lipno w miesiącu czerwcu w 2 pobranych próbkach wody w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie norm mikrobiologicznych (bakterie grupy coli 3 – 5 jtk; Escherichia coli 3 – 5 jtk, ogólna liczba mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h - > 300 jtk). Wydano decyzję zakazującą użytkowanie wody przeznaczonej do spożycia i obowiązek zapewnienia wody dobrej jakości z innego źródła (dla pracowników zapewniono wodę konfekcjonowaną). Działalność produkcyjna została wstrzymana do czasu uzyskania pozytywnych wyników mikrobiologicznych wody. Poprawę jakości wody, potwierdzoną badaniami wody na SUW i w stałych punktach poboru wody na sieci, uzyskano niezwłocznie.

Powszechna dostępność wody i jej odpowiednia jakość jest jednym z podstawowych warunków zdrowia ludności. Urządzenia służące publicznemu zaopatrzeniu w wodę są pod stałym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lipnie. Na terenie powiatu miasta są w 100% zwodociągowane. Natomiast w 4 gminach wszystkie miejscowości posiadają sieć wodociągową, liczba osób korzystających z wody wodociągowej przekracza 95%. W pozostałych 4 gminach tylko pojedyncze miejscowości, nieznacznie zaludnione, o zabudowie bardzo rozproszonej nie posiadają sieci wodociągowej. Ludność kilku miejscowości powiatu lipnowskiego zaopatrywana jest w wodę z wodociągów z poza powiatu.

W I półroczu 2014r. stwierdzano odchylenia od aktualnie obowiązujących norm sanitarnych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, żelaza, mętności i barwy (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW). W niektórych obiektach wynikało to z braku prawidłowej obsługi SUW. Ilość próbek kwestionowanych w porównaniu do lat ubiegłych jest znacznie mniejsza.

W 2 przypadkach stwierdzono nieprawidłowy skład mikrobiologiczny wody, który może stanowić zagrożenie dla zdrowia jej użytkowników.

PPIS w Lipnie zaleca producentom wody, zwracać większą uwagę na ochronę wody przed wtórnymi skażeniami bakteriologicznymi, zwłaszcza w momentach prowadzenia prac naprawczych w przypadkach awarii lub modernizacji.

W I półroczu 2014r. nie wydano decyzji administracyjnych na stan sanitarno – techniczny pomieszczeń i urządzeń wodociągowych.

W związku z przeprowadzonymi modernizacjami i budową nowych SUW należy stwierdzić, że stan sanitarno – techniczny większości jest bardzo dobry.

3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.

Obiekty użyteczności publicznej to grupa bardzo różnorodna. Należą do niej obiekty ewidencjonowane m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej (78 obiektów), obiekty noclegowe (25 obiektów), cmentarze i pomieszczenia do przechowywania zwłok (35 obiektów) i inne obiekty m.in. obiekty kulturalno – widowiskowe (39 obiektów), obiekty sportowe (10), apteki i punkty apteczne (32), stacje paliw (20).

W pierwszym półroczu 2014 roku Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Lipnie skontrolowała ogółem 180 obiektów użyteczności publicznej na ujętych w ewidencji ogółem 287 obiektów oraz 14 środków transportu.

Ogółem wydano 32 decyzje administracyjne:

- 16 decyzji dot. ekshumacji i przewiezienia bądź przeniesienia szczątków zwłok,
- 8 decyzji merytorycznych (dot. 4 poprawy stanu sanitarno – technicznego i 2 niewłaściwej jakości wody ciepłej oraz 2 decyzje zmieniające),
- 8 decyzji płatniczych (6 dotyczących kwestionowanych kontroli, 2 wydania opinii).

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł. (dot. stacji paliw). Wystosowano 10 wystąpień.

6 skontrolowanych obiektów oceniono jako obiekty ze stwierdzonym złym stanem higieniczno-sanitarnym i technicznym w tym 2 tylko higieniczno – sanitarnym (dot. przekroczeń norm *Legionella sp.*) i 3 - tylko technicznym.

Obiekt oceniony jako obiekt ze stwierdzonym złym stanem higieniczno-sanitarnym i technicznym to stacja paliw skontrolowana na wniosek Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Lipnie. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości dotyczące głównie: stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, podłóg i wyposażenia (wydano decyzję) oraz braku bieżącej czystości (nałożono mandat w wysokości 200 zł). Poprawę stanu obiektu wyegzekwowano w ustalonym terminie.

Obiekty ocenione jako obiekty ze stwierdzonym złym stanem tylko technicznym to stacja paliw, stadion i obiekt noclegowy.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie stanu ścian, sufitów i wyposażenia, ogrodzenia oraz braku prawidłowej wentylacji. We wszystkich przypadkach wydano

decyzje. Część nakazów decyzji wykonano. Na wykonanie części nieprawidłowości ustalono terminy w II półroczu 2014r.

Nie napotymano na trudności z wyegzekwowaniem nałożonych obowiązków.

Na podstawie nadzoru nad jakością wody basenowej na Krytej Pływalni w Lipnie stwierdzono dwukrotnie nieprawidłowe zmiany w składzie mikrobiologicznym (liczba bakterii grupy coli w 1 punkcie poboru – 20 jtk, znaczny wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w $36 \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 godz. w 2 punktach 202 – 246 jtk).

Niezwłocznie podjęto działania naprawcze i badania kontrolne potwierdziły wyeliminowanie zanieczyszczeń.

Brak przepisów prawnych normalizujących jakość wody w basenach utrudnia interpretację wyników i podejmowanie stosownych decyzji.

W ramach nadzoru sanitarnego w 2 obiektach zamieszkania zbiorowego (2 inne obiekty noclegowe) pobrano łącznie 7 próbek wody ciepłej do badań laboratoryjnych w kierunku *Legionella sp.* (5 kwestionowanych).

W jednym z obiektów, w 3 próbkach (z 3 pobranych) stwierdzono od 1000 jtk do 3300 jtk (norma 100 jtk) *Legionella sp.* Wydano decyzję dotyczącą podjęcie stosownych działań mających na celu poprawę jakości wody ciepłej i konieczności przeprowadzenia stosownych badań kontrolnych. Wydano również zakaz używania wody w prysznicach.

W wykonanych po 1 tygodniu od czyszczenia i dezynfekcji termicznej, w ramach kontroli wewnętrznej, badaniach kontrolnych stwierdzono poprawę jakości wody (<10 jtk *Legionella sp.*). Kolejne dwukrotne badania kontrolne będą przeprowadzane w odstępach 3 miesięcznych.

W drugim obiekcie, w 2 próbkach (z 4 pobranych) stwierdzono 700 - 900 jtk (norma 100 jtk) *Legionella sp.* Wydano decyzję dotyczącą podjęcia stosownych działań mających na celu poprawę jakości wody ciepłej i konieczności przeprowadzenia stosownych badań kontrolnych.. W wykonanych po 4 tygodniach, w ramach kontroli wewnętrznej, badaniach kontrolnych stwierdzono poprawę jakości wody <10 jtk - 40 jtk *Legionella sp.*). Kolejne badania kontrolne będą przeprowadzane po upływie 1 roku.

Ponadto w 2 obiektach (basen i inny noclegowy) stwierdzono, że temperatura wody w instalacji wody ciepłej była poniżej 55°C . W związku z powyższym zgodnie z § 120 ust.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

(Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.) zalecono zapewnienie uzyskania w punktach czerpalnych temperatury wody nie niższej niż 55 °C i nie wyższej niż 60 °C”.

W powiecie lipnowskim obserwuje się sukcesywną poprawę stanu sanitarno - technicznego co wyraża się coraz mniejszą ilością prowadzonych postępowań administracyjnych.

Miejsca wykorzystywane do kąpieli.

Do dnia 30.06.2014r. jedynie jeden właściciel zgłosił zamiar uruchomienia miejsca wykorzystywanego do kąpieli w sezonie letnim 2014.

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzano kontroli.

4. Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.

Ocenę opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w obiektach podmiotów wykonujących działalność leczniczą przez pracowników Sekcji Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi, Nadzoru Przeciwepidemicznego i pracownika zatrudnionego na Samodzielnym Stanowisku ds. Higieny Dzieci i Młodzieży w I półroczu 2014.

Ogółem skontrolowano 43 obiekty na 98 w ewidencji.

W I półroczu 2014r. zdjęto z ewidencji 2 obiekty zlikwidowane - 1 przychodnię i 1 indywidualną praktykę lekarską oraz ujęto w ewidencji 2 obiekty - 1 przychodnię i 1 inną działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową (gabinet fizjoterapii).

Wydano 12 (N.HK) decyzji administracyjnych, w tym – w tym 9 opinii w formie decyzji, 1 decyzja na poprawę stanu sanitarno – technicznego, 1 decyzja umarzająca i 1 decyzja zmiana oraz 11 (w tym 9 N.HK i 2 N.EP) decyzji płatniczych - 7 dotyczących kosztów wydania opinii sanitarnych i 4 ze względu na stwierdzone nieprawidłowości higieniczne lub zdrowotne.

Nałożono 1 mandat karny (N.EP) w wysokości 300zł.

Wystosowano 8 wystąpień.

W okresie sprawozdawczym wszczęto 2 postępowania administracyjne ze względu na stwierdzone nieprawidłowości tylko techniczne dotyczące:

1 przychodnia – brudne ściany, zniszczone wyposażenie, brak oznakowania sprzętu porządkowego, nieprawidłowo usytuowany kontener na odpady komunalne,

wykonane w krótkim terminie – postępowanie zostało umorzone; 1 indywidualna praktyka lekarza dentysty – zniszczone ściany i sufit gabinetu, częściowo popękana tapicerka fotelu – wydano decyzję z terminem wykonania do 30 czerwca 2014r. (kontrola sprawdzająca przeprowadzona w lipcu wykazała usunięcie nieprawidłowości).

Właścicieli obciążono kosztami kontroli.

Ponadto w 2 przypadkach - 2 indywidualne praktyki lekarzy dentystów obciążono kosztami kontroli ze względu na stwierdzone nieprawidłowości zdrowotne:

1. brak prawidłowo opracowanych niektórych procedur postępowania oraz brak prawidłowego płynu dezynfekcyjnego do końcówek stomatologicznych,
2. brak zapasu sprzętu stomatologicznego wysterylizowanego w pakietach, część sprzętu po terminie ważności, brak części procedur – lekarza ukarano mandatem w wysokości 300zł.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte niezwłocznie.

W kilku przypadkach wydano zalecenia pokontrolne i w 8 wystosowano wystąpienia dotyczące m. in:

- przedłożenia do wglądu umowy na wywóz odpadów komunalnych,
- przedłożenia do wglądu protokołów kontroli wewnętrznej i innych wymaganych dokumentów,
- uporządkowania terenu wokół obiektu (dot. wysokiej trawy wokół obiektu).

Wszystkie zalecenia zostały wykonane w ustalonych terminach.

Pozostałe obiekty tej grupy nie budzą większych zastrzeżeń, gdyż są to obiekty o dobrym stanie sanitarno - technicznym i dostosowane do zakresu udzielanych świadczeń medycznych.

Kierownicy dwóch zakładów w 2012r. przedłożyli opracowane programy dostosowawcze do aktualnego rozporządzenia Ministra Zdrowia (planowany termin wykonania do końca 2016r.).

Obiekty skontrolowane w I półroczu spełniały aktualnie obowiązujące wymagania dla podmiotów wykonujących działalność medyczną.

Wszystkie obiekty korzystały z wody wodociągów publicznych, których jakość była nadzorowana przez PSSE Lipno. Jedynie placówki ochrony zdrowia zlokalizowane w mieście Dobrzyń nad Wisłą zaopatrywane były w wodę warunkowo dopuszczoną do użytkowania ze względu na przekroczenia fizyko – chemiczne (dot. poziomu

manganu, utlenialności i barwy). Prowadzone jest postępowanie administracyjne mające na celu zapewnienie dobrej jakości (woda warunkowo dopuszczona do użytkowania do 31 grudnia 2014r.). Pozostałe obiekty zaopatrywane były w wodę dobrej jakości.

Obiekty stacjonarne posiadają awaryjne źródła zaopatrzenia w wodę (szpital - posiada dodatkowo zbiornik rezerwowy o pojemności 400 l, zakład opiekuńczo – leczniczy posiada dodatkowy własny wodociąg lokalny).

W I półroczu 2014r nie przeprowadzono badań wody w kierunku *Legionella* sp.

Wszystkie skontrolowane placówki ochrony zdrowia posiadają podpisane umowy z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia na odbiór odpadów medycznych.

Sukcesywnie zwiększa się ilość urządzeń chłodniczych służących do magazynowania odpadów medycznych.

W dwóch przypadkach zalecono podjęcie działań zapobiegających przepięnianiu się urządzeń chłodniczych do przechowywania odpadów. Zgodnie z zaleceniem zakupiono nowe urządzenia chłodnicze o większej pojemności.

W pozostałych skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi.

Sprzątaniem pomieszczeń wszystkich obiektów zajmuje się personel placówek – brak firm zewnętrznych.

5. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.

Informacje wstępne.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie nadzorem objęto 193 zakłady pracy, w tym skontrolowano 105 podmiotów.

Ogółem przeprowadzono 113 kontroli, w tym :

- 91 kontroli zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami na 2014r.,
- 5 kontroli wspólnych z innymi sekcjami (N.NZ, N.HK, N.HD),
- 10 kontroli tematycznych w zakresie wprowadzania do obrotu mieszanin chemicznych, produktów biobójczych,
- 7 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków.

Przeprowadzone kontrole w 7 zakładach wykazały nieprawidłowości, w związku z powyższym wydano decyzje nakładające na stronę obowiązek ich usunięcia.

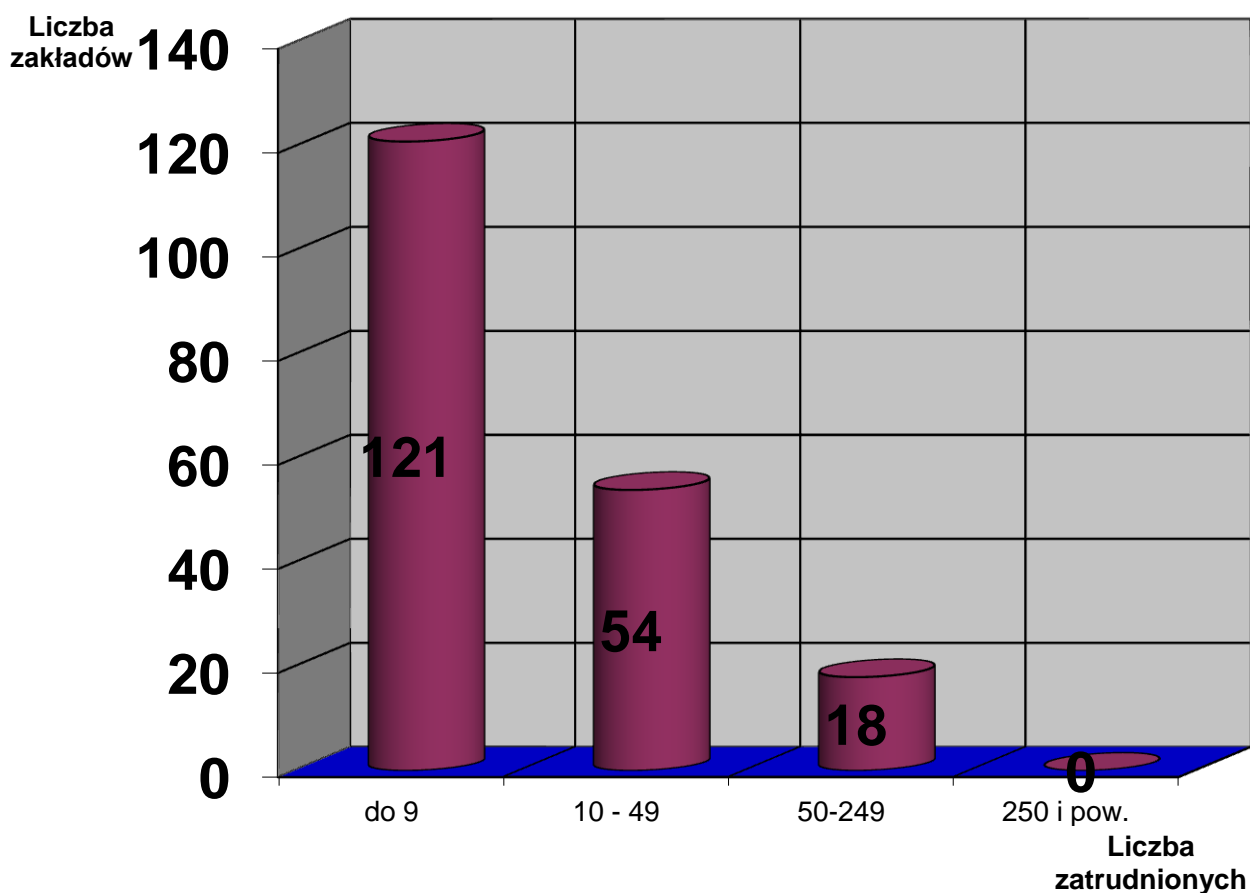
Ogółem wydano:

- 8 decyzji merytorycznych, w tym 1 decyzję uchylającą postępowanie,
- 10 decyzji płatniczych.

1. Struktura zatrudnienia.

W 2014r. w nadzorowanych zakładach pracy zatrudnionych jest 3145 pracowników. Zgodnie z przedstawionym poniżej zestawieniem najwięcej jest zakładów małych prowadzonych przez rzemieślników zatrudniających do 9 pracowników oraz od 10 do 49 pracowników. Natomiast dużych zakładów zatrudniających od 50 do 249 osób jest tylko 18.

W I półroczu 2014r. objęto nadzorem 3 nowe zakłady pracy oraz 12 podmiotów (2 szkoły, stacje paliw, markety), w których przeprowadzono kontrole sanitarne.

2. Zakres prowadzonych kontroli.

Zgodnie z planem pracy sporządzonym na 2014r. :

- sprawowano nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy pracowników narażonych na szkodliwe dla zdrowia czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz czynniki uciążliwe,
- prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w przemyśle drzewnym oraz pracowników zatrudnionych w zakładach produkujących artykuły spożywcze,
- sprawdzano egzekwowanie przepisów rozporządzenia WE nr 1907/2006 REACH oraz (WE) 1272/2008 CLP przez podmioty produkujące, wprowadzające i stosujące niebezpieczne substancje i mieszaniny,
- sprawowano wzmożony nadzór nad prekursorami narkotyków, w tym zakaz wprowadzania do obrotu środków zastępczych,
- kontynuowano przygotowanie pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.
- przeprowadzano kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- prowadzono działania mające na celu promocję zdrowego stylu życia w miejscu pracy.

3. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości w 7 zakładach pracy dotyczące:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 1 zakładzie,
- przekroczenia wartości najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu na stanowiskach pracy w 3 zakładach,
- złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych w 3 zakładach pracy.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wydał 7 decyzji administracyjnych zobowiązujących pracodawców do usunięcia ww. nieprawidłowości.

4. Zagrożenia dla zdrowia pracowników wynikające ze specyfiki produkcji zakładów działających na terenie powiatu lipnowskiego.

W I półroczu 2014r. na skontrolowanych 105 zakładach pracy przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu (NDN) stwierdzono w 6 zakładach.

W 3 zakładach wydano decyzję na obniżenie do obowiązującej normy przekroczenie NDN hałasu na stanowiskach pracy.

W pozostałych 3 zakładach przekroczenie hałasu utrzymuje się od wielu lat - brak możliwości obniżenia hałasu do obowiązującej normy na stanowiskach pracy przy obsłudze pras, gilotyn, pił tarczowych. Pracownicy są wyposażeni w odpowiednie ochronniki słuchu, ponadto wdrożony jest program działań organizacyjno - technicznych zmierzający do ograniczenia narażenia na hałas.

5. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W przemyśle, narażenie na substancje i czynniki o działaniu rakotwórczym występuje w 2 zakładach :

- przy procesach galwanicznych (tlenek chromu VI) w galwanizerni,
- przy demontażu pokryć dachowych (pył i włókna azbestu) w firmie zajmującej się usuwaniem płyt azbestowo-cementowych z dachów budynków.

W I półroczu 2014r. skontrolowano 1 zakład tj. Z.U.P.H „GALWAN” s.c. w Rumunkach Skępskich i nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obowiązujących przepisów.

6. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W 2014r. nadzorem objęto 29 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne.

Są to:

- 1 gorzelnia rolnicza produkująca alkohol etylowy,
- 4 zakłady, które mieszają, konfekcjonują i wprowadzają do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne takie jak: farby, płyny do chłodziw, elektrolit do akumulatorów, olej do lamp oliwnych, odkamieniacz, gaz propan- butan (napełnianie butli),

- 24 (hurtownie, sklepy chemiczne, wielobranżowe, stacje paliw), które sprzedają mieszaniny chemiczne konsumentom.

W okresie od 01.01.2014r. do 30.06.2014r. skontrolowano 20 podmiotów i nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto skontrolowano 29 zakładów, w których stosowane są substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz produkty biobójcze w procesach produkcyjnych, do wykonywania analiz chemicznych, do impregnacji drewna oraz do przeprowadzania dezynfekcji. Uchybień w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych nie stwierdzono.

7. Przestrzeganie przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

W I półroczu 2014r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie wpłynęły zgłoszenia zamiaru prowadzenia prac w kontakcie z azbestem od 4 firm, uprawnionych do demontażu pokryć dachowych zawierających azbest, mających siedzibę poza terenem powiatu lipnowskiego oraz od 1 firmy tj. P.P.H. „KOLMEX” mającej siedzibę na terenie powiatu lipnowskiego.

Kontrolę przestrzegania przepisów i zasad bhp przez pracodawcę P.P.H. „KOLMEX” w Kolankowie, gm. Lipno, podczas prac usuwania płyt azbestowo-cementowych z dachu budynku, zaplanowano w lipcu 2014r.

8. Nadzór nad obrotem środkami zastępczymi „dopalaczami”.

W I półroczu 2014r. nie wpłynęło żadne powiadomienie o obrocie środkami zastępczymi w podmiotach działających na terenie powiatu lipnowskiego. Pracownicy Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych prowadzili monitoring stron internetowych mogących oferować w sprzedaży środki zastępcze oraz prasy, natomiast pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 19 szkoleń oraz 1 konferencję na temat „Stop uzależnieniom” dla uczniów, nauczycieli, rodziców, władz samorządowych w szkołach w powiecie lipnowskim dzięki pozyskanym funduszom ze Starostwa Powiatowego oraz Urzędów Miast i Gmin.

9. Postępowanie w sprawie chorób zawodowych.

Od 01.01.2014r do 30.06.2014r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie nie wpłynęło zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej.

Wydano 1 decyzję o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej. Zgłoszenie i postępowanie w sprawie podejrzenia prowadzone było w 2013r.

Wnioski:

1. W I półroczu 2014r. skontrolowano 105 zakładów pracy, nieprawidłowości stwierdzono w 7 zakładach tj. tylko w 7% obiektów.
2. Większość zakładów będących w ewidencji stanowią zakłady małe zatrudniające do 9 pracowników tj. 63%.
3. Jedynym czynnikiem szkodliwym, występującym na stanowiskach pracy powyżej dopuszczalnej normy, jest hałas.
4. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych w większości zakładów był dobry jedynie w 3 zakładach stwierdzono nieprawidłowości, w związku z powyższym wydano decyzje nakazujące ich usunięcie.
5. W ww. okresie na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono w sprzedaży środków zastępczych.

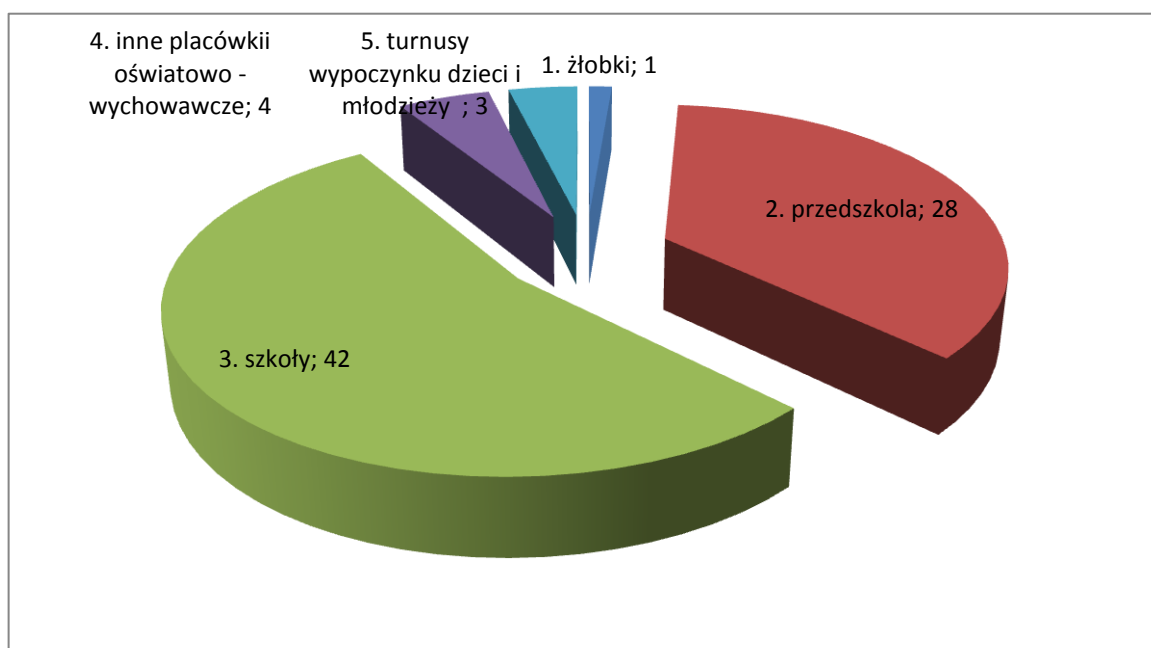
6. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku oraz w szkołach wyższych.

Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lipnie w okresie od 01.01.2014 r. do 30.06.2014 r. obejmowało nadzorem sanitarnym 75 placówek stałych oraz 3 placówki sezonowe (tj. 2 turnusy zimowego wypoczynku oraz 1 turnus letniego wypoczynku, który zarejestrowany został w bazie MEN w czerwcu 2014 r.).

Oceniając stan sanitarno-techniczny i warunki pobytu w placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono łącznie 45 kontroli sanitarnych.

Nie wydano decyzji administracyjnych.

**Ewidencja placówek oświatowo-wychowawczych będących pod nadzorem
PSSE w Lipnie w I półroczu 2014 r.**

W skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało **5618** dzieci i młodzieży oraz **41** uczestników wypoczynku.

Na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki w placówkach nauczania i wychowania pozwoliły badania środowiska szkolnego. Oceniano, czy meble edukacyjne są właściwie dobrane do wysokości ciała przedszkolaka/ucznia, posiadają certyfikaty zgodności oraz czy są odpowiednio oznakowane i prawidłowo zestawione, gdyż ma to wpływ na zachowanie prawidłowej postawy ciała.

W tym celu wykonano 846 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów/przedszkolaków (nieprawidłowości nie stwierdzono).

Dokonano również higienicznej oceny rozkładu zajęć lekcyjnych sprawdzając, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze oraz czy liczba godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.

Wykonano 254 badania tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych (nieprawidłowości nie stwierdzono). Łącznie przeprowadzono 1100 badań.

Stan techniczny i sanitarny budynków

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 41 placówek w tym: 39 placówek stałych oraz 2 placówki sezonowe (były to turnusy zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży), oceniając stan sanitarno-techniczny i warunki pobytu.

Nie stwierdzono budynków w złym stanie sanitarno-technicznym. Wszystkie placówki podłączone były do wodociągów. Żadna ze skontrolowanych placówek nie posiadała ustępów zewnętrznych. Wszystkie placówki zapewniły właściwe warunki do utrzymania higieny tj. dostępność do ciepłej bieżącej wody we wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych, ręczników jednorazowego użytku lub suszarek do rąk, mydła w płynie, nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów na urządzenie ustępowe. Brak kanalizacji stwierdzono w 17 placówkach (ścieki odprowadzane były do szamba lub szkolnych oczyszczalni ścieków).

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach oceny infrastruktury do prowadzenia zajęć wf stwierdzono, że 22 szkoły miały warunki wystarczające do realizacji zajęć wf, 1 placówka miała warunki niewystarczające, a 1 placówka nie posiadała warunków do prowadzenia zajęć wf.

Szkolne zespoły sportowe posiadało 16 placówek, natomiast pozostałe placówki posiadały salę zastępczą/rekreacyjną z boiskiem, tylko salę zastępczą/rekreacyjną lub tylko boisko sportowe. Uczniowie korzystali też z sali gimnastycznej, hal sportowych, basenu oraz boisk „Orlik” zlokalizowanych poza placówką.

Opieka medyczna

Sprawdzano sposób sprawowania podstawowej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że podstawowa opieka zdrowotna nad uczniami w szkołach w powiecie lipnowskim sprawowana jest głównie poza szkołą. Podobnie jak w roku ubiegłym tylko nieliczne szkoły mają na swoim terenie gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Stwierdzono, że stan sanitarny i techniczny trzech skontrolowanych w I półroczu 2014 r. gabinetów nie budził zastrzeżeń.

Meble i sprzęt sportowy

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych sprawdzano czy nabywany i stosowany przez szkoły i placówki sprzęt sportowy oraz meble edukacyjne posiadają certyfikaty zgodności.

Stwierdzono, że w certyfikowane meble przedszkolne/szkolne wyposażonych jest 36 placówek (100%) w tym:

- 5 placówek (13,89%) – posiada do 25% mebli z certyfikatami
- 1 placówka (2,78%) – posiada do 50% mebli z certyfikatami
- 13 placówek (36,11%) – posiada pow. 50% mebli z certyfikatami
- 17 placówek (47,22%) – posiada 100% mebli z certyfikatami.

Wyposażenie sal gimnastycznych i terenów sportowych powinno być bezpieczne dla użytkowników, spełniać warunki techniczne wynikające z obowiązujących norm i posiadać certyfikaty zgodności. W salach i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw powinny znajdować się tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

W trakcie kontroli stwierdzono, że 36 placówek oświatowo-wychowawczych (100%) posiada certyfikaty zgodności na urządzenia i sprzęt sportowy w tym:

- 6 placówek (16,67%) – posiada do 25% sprzętu sportowego z certyfikatami
- 3 placówki (8,33%) – posiada do 50% sprzętu sportowego z certyfikatami
- 8 placówek (22,22%) - posiada powyżej 50% sprzętu sportowego z certyfikatami
- 19 placówek (52,78%) - posiada 100% sprzętu sportowego z certyfikatami.

Dożywianie dzieci i młodzieży

We wszystkich szkołach oceniono sytuację dożywiania dzieci i młodzieży.

Rok	Wydawanie ciepłych posiłków				Organizowanie śniadań szkolnych		Podawanie napoju	
	Liczba placówek		Liczba dzieci i młodzieży		liczba placówek	liczba korzystających	liczba placówek	liczba korzystających
	ogółem	w tym wyłącznie z posiłków jednodaniowych	z obiadów pełnych	z posiłków jednodaniowych				
I półrocze 2014 r.	23	17	533	1980	6	331	7	783

W I półroczu 2014 r. ciepły posiłek wydawały 23 placówki dla 2513 uczniów (w tym 17 placówek wydawało wyłącznie posiłek jednodaniowy dla 1980 uczniów). Szkoły organizowały też śniadania oraz podawanie napoju. Z posiłków dofinansowanych skorzystało 2038 uczniów.

Na terenie powiatu lipnowskiego nie ma szkół wyższych.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W trakcie trwania wypoczynku w I półroczu 2014 r. przeprowadzono łącznie 2 kontrole sanitarne, podczas których oceniono spełnienie wymagań sanitarno-higienicznych przez organizatorów wypoczynku w odniesieniu do stanu i wyposażenia pomieszczeń, miejsc przebywania uczestników, zaopatrzenia w wodę, zaplecza sanitarnego, gromadzenia odpadów stałych i odprowadzenia ścieków. Sprawując bieżący nadzór sanitarny skontrolowano 2 placówki sezonowe (były to 2 turnusy zimowego wypoczynku natomiast turnus letniego wypoczynku w czerwcu 2014 r. widniał już w ewidencji PSSE w Lipnie, ale rozpoczynał się 30.06.2014 r. i skontrolowany został w lipcu 2014 r.).

Z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu lipnowskiego skorzystało ogółem **41** dzieci i młodzieży (w tym: z wypoczynku zimowego – 41 uczestników). W trakcie trwania wypoczynków nie zgłoszono żadnych skarg, nie było interwencji. Nie nałożono mandatów karnych.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży zapewнили uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Wnioski:

- W wyniku przeprowadzonych w I półroczu 2014 r. kontroli sanitarnych nie stwierdzono budynków nieprzystosowanych do potrzeb nauczania i wychowania, jak również w złym stanie technicznym, jak i porządku i czystości.
- Na terenie powiatu lipnowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania z ustępami zewnętrznymi.
- Wszystkie placówki podłączone są do sieci wodociągowej. Jednak 17 placówek nie posiada kanalizacji (ścieki odprowadzane są do szamba lub szkolnych oczyszczalni ścieków).
- Wszystkie skontrolowane w I półroczu 2014 r. szkoły, zapewniały odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów.
- Szkolne gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej spełniały w 100% wymagania sanitarno-higieniczne (skontrolowano 3 ww. gabinety).
- Certyfikaty zgodności na meble przedszkolne/szkolne posiadało 36 placówek (tj. 100%). 36 placówek oświatowo-wychowawczych skontrolowanych w I półroczu 2014r. (tj. 100%) posiadało atesty i certyfikaty na urządzenia i sprzęt sportowy.

7. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.

Nadzorem sanitarnym w I półroczu 2014r. objętych było 597 obiektów żywnościowo-żywnościowych. Ich stan sanitarno-higieniczny nie budził większych zastrzeżeń. Sporadycznie stwierdzano drobne nieprawidłowości w najliczniejszej grupie obiektów –sklepach spożywczych takie jak: wprowadzanie do obrotu handlowego przeterminowanej żywności, nieporządek, niewłaściwe przechowywanie odzieży ochronnej personelu sklepowego.

W ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 52 próbki środków spożywczych i przedmiotów użytku. Niezgodności z przepisami nie stwierdzono.

W nadzorowanych obiektach nie odnotowano przypadków zbiorowych zatruc pokarmowych.

Stan sanitarno-higieniczny poszczególnych grup obiektów

Obiekty produkcji żywności.

Nadzorem objęte były 33 obiekty w tym: 5 automatów do lodów, 14 piekarni, 3 ciastkarnie, 4 przetwornice owocowo-warzywne, 2 młyny, 1 wytwórnia mączki ziemniaczanej, 1 kwaszarnia ogórków i kapusty w gospodarstwie rolniczym oraz 2 punkty wypieku ciast i pieczywa regionalnego, 1 zakład wypieku pieczywa liturgicznego. Nadzorowane obiekty charakteryzują się dobrym stanem technicznym i nie budzą zastrzeżeń natury sanitarnej. W zdecydowanej większości obiektów wdrożony jest i utrzymany system HACCP, a w przypadku piekarni w Dobrzyniu n. Wisłą decyzją administracyjną wyegzekwowano wdrożenie systemu.

Obiekty obrotu żywnością.

Nadzorem objętych było 419 obiektów, z czego 296 to sklepy spożywcze.

Stan sanitarno - techniczny większości skontrolowanych sklepów i kiosków spożywczych jest zadawalający i ulega systematycznej poprawie, zwłaszcza jeśli chodzi o zaopatrzenie w wodę i urządzenia chłodnicze.

Chociaż wszystkie sklepy posiadają w dostatecznych ilościach urządzenia chłodnicze, to nie zawsze zachowuje się ciągłość łańcucha chłodniczego np. wędliny, jogurty i serki homogenizowane przechowywane były na ladzie sprzedaży. Innymi stwierdzanymi nieprawidłowościami i przyczyną wydania decyzji administracyjnych oraz nałożenia mandatów był: ogólny nieporządek, wprowadzanie do obrotu żywności przeterminowanej, brak warunków do przechowywania odzieży ochronnej, niewłaściwy stan sanitarno-techniczny regałów sklepowych.

Nie odnotowano rażących nieprawidłowości w zakresie obrotu mięsem i jego przetworami oraz nieprawidłowości związanych z wprowadzanymi do obrotu środkami spożywczymi dietetycznymi i suplementami diety. Wprowadzane do obrotu w sklepach spożywczych kosmetyki i przedmioty użytku przechowywane i eksponowane są prawidłowo.

Obiekty żywienia zbiorowego

W grupie tej funkcjonowały 144 zakłady, z czego 69 to zakłady żywienia typu zamkniętego, 75 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego (65 zakładów małej gastronomii i 10 restauracji)

Stan sanitarno - techniczny zakładów żywienia zbiorowego jest dobry. Zdecydowana większość zakładów ma wdrożony i utrzymany system GMP/GHP i HACCP.

8. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

W I półroczu 2014 roku pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego, polegające na opiniowaniu lub uzgadnianiu pod względem sanitarno – higienicznym:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin,
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- wniosków dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby –

- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wniosków o opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony,
  - dokumentacji projektowych inwestycji,
  - wniosków dotyczących uzgodnień do decyzji o warunkach zabudowy,
  - innej dokumentacji, koncepcji itp.

Ponadto zapobiegawczy nadzór sanitarny prowadził działalność kontrolną i uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając opinie.

1. Charakterystyka i ilość wydawanych uzgodnień i opinii sanitarnych w formie opinii

W I półroczu 2014 roku wydawano uzgodnienia i opinie sanitarne w drodze opinii.

- Wydano 115 opinii sanitarnych w formie pisma.
Wydane pisma dotyczyły uzgodnień projektów budowlanych (6), uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (10), opinii do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (1), opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (17), opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (2), opinii dotyczących pozwolenia na użytkowanie obiektów i w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności (25), opinii sanitarnych dotyczących lokalizacji nowych obiektów przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy (47), opinii sanitarnych dotyczących lokalizacji nowych obiektów przed wydaniem decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego (2) oraz innych opinii sanitarnych (5).

2. Charakterystyka i ilość dokonanych kontroli sanitarnych i zażądania problemowe.

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w I półroczu 2014 roku dokonano łącznie 27 kontroli sanitarnych w tym 23 kontrole w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektu i (lub) rozpoczęciem nowej działalności.

Dokonywane kontrole sanitarne dotyczyły głównie nowych obiektów rozpoczynających nową działalność. Były to zakłady gastronomiczne (3) – dwa bary

z małą gastronomią i jedna restauracja, sklepy spożywcze (3), świetlice wiejskie (3), gabinety masażu (2), przedszkola (2) oraz jeden zakład fryzjersko – kosmetyczny, jeden zakład kosmetyczny, jedna stacja paliw, jeden magiel, jeden pawilon handlowy, jeden zakład produkcyjny i jedna stacja demontażu.

Większość z tych obiektów (16) nie posiadały opracowanych dokumentacji projektowych, nie uzyskując tym samym opinii sanitarnej o obiekcie natomiast 11 obiektów posiadało opracowane projekty budowlane i uzgodnienie pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając w tym zakresie stosowne opinie sanitarne.

W I półroczu 2014 roku wydano łącznie 25 opinii - w tym 17 w związku z przystąpieniem do użytkowania i rozpoczęcia nowej działalności w obiektach istniejących oraz 8 opinii sanitarnych w związku z rozpoczęciem nowej działalności w nowo wybudowanych obiektach. Wśród dopuszczonych do użytkowania obiektów od podstaw budowane były następujące obiekty: trzy świetlice wiejskie, dwa pawilony handlowo – usługowe, jedna stacja paliw płynnych, jeden zakład produkcyjny oraz pomieszczenia socjalne przy zakładzie produkcji paliw alternatywnych.

Pozostałe obiekty powstały na bazie istniejących budynków w wyniku przebudowy, rozbudowy, remontu i (lub) zmiany sposobu użytkowania istniejących pomieszczeń na nową działalność.

Nie wydano żadnego sprzeciwu na użytkowanie zgłoszonych obiektów.

17 obiektów nie posiadających opracowanych projektów przekazywanych było do użytkowania pismem dotyczy to m.in: 5 zakładów fryzjerskich, 2 zakłady kosmetyczne, 1 gabinet fizjoterapii, 2 gabinety masażu, 2 solaria, 1 stacja demontażu samochodów wycofanych z użytkowania, 1 czytelnia z biblioteką i salą komputerową, 2 bary gastronomiczne, 2 przedszkola i 1 sklep monopolowy.

Wszystkie odbierane obiekty, których projekt został wcześniej uzgodniony pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych były przygotowane zgodnie z uzgodnionym projektem a w nielicznych przypadkach występowały niewielkie zmiany, które nie miały wpływu na stan higieniczno – sanitarny obiektu. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wyrażał opinie sanitarne w formie pisma w związku z dopuszczeniem do użytkowania nowo wybudowanych obiektów oraz obiektów istniejących zmieniających sposób użytkowania.

W przypadku zastrzeżeń wniesionych podczas kontroli wydawane były zalecenia,

które były zawsze realizowane a o wykonaniu inwestor powiadamiał na piśmie bądź telefonicznie. W tej sytuacji opinie były wydawane po wykonaniu i powiadomieniu o wykonaniu zaleceń zawartych w protokole kontroli sanitarnej.

Wszystkie odbiory dokonywane są wspólnie z kierownikami sekcji, która obejmuje nadzorem rozpoczynający działalność obiekt.

Podsumowanie:

Biorąc pod uwagę dotychczas prowadzoną działalność największym problemem jest uzyskanie od „małych” inwestorów najczęściej po raz pierwszy rozpoczynających działalność, nie dysponujących odpowiednimi środkami finansowymi, odpowiedniej dokumentacji projektowej. W takich przypadkach działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego coraz częściej sprowadza się do udzielania informacji o obowiązujących warunkach technicznych budynków i wymogach higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych dla danego typu działalności. Informacje o obowiązujących wymogach sanitarnych udzielane są również projektantom. Udzielanie informacji petentom i projektantom zajmuje coraz więcej czasu pracy i nie jest nigdzie udokumentowane. Najczęściej petenci pisemnie bez wstępnych uzgodnień i odpowiedniej dokumentacji zgłaszają gotowość rozpoczęcia działalności. W związku z rozpoczęciem działalności takich obiektów, pomimo braku dokumentacji, każdorazowo przeprowadzana jest jedna lub dwie kontrole sanitarne a po stwierdzeniu spełnienia wymogów higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych w obiekcie wydawana jest pozytywna opinia sanitarna.

9. Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Realizując zapisy Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej inicjowano i organizowano działalność oświatowo – zdrowotną w celu kształtowania w społeczeństwie postaw i zachowań zdrowotnych. Prowadzone prozdrowotne działania profilaktyczne miały na celu aktywowanie czynników wspierających zdrowie, jak również ograniczanie bądź eliminację tych, które zdrowiu szkodzą.

Realizowane zadania dotyczyły zerwania z nałogiem palenia tytoniu i innymi uzależnieniami, zapobiegania chorobą zakaźnym (wywołanym przez HIV, wirusa grypy), prawidłowego odżywiania, zwiększenia aktywności fizycznej. Skierowane były przede wszystkim do dzieci i młodzieży szkolnej a także ogółu społeczeństwa

naszego powiatu. Zdrowy styl życia propagowano wdrażając programy edukacyjne w szkołach, organizując imprezy prozdrowotne połączone z udzielaniem porad, rozdawnictwem materiałów oświatowych oraz za pośrednictwem prasy i strony internetowej. Działaniami oświatowymi objęto wszystkie szkoły na terenie pow. lipnowskiego (podstawowe i ponadpodstawowe), w 45 z nich oraz 12 przedszkolach realizowano konkretne programy profilaktyczne. Współpracowano z Urzędem Miasta Lipno, Skępe i Dobrzyń nad Wisłą i Urzędami Gmin, Starostwem Powiatowym, Centrum Kultury oraz innymi zakładami i instytucjami. Stwierdza się, że działania oświatowe cieszyły się dużym uznaniem i zainteresowaniem, zarówno wśród odbiorców, jak i instytucji współdziałających z Państwową Inspekcją Sanitarną na stałe i akcyjnie.

Zadania realizowane przez pion Oświaty Zdrowotnej

Wszystkie zadania podejmowane w zakresie promocji zdrowia wynikają i są zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia i wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia. Podejmowane działania dostosowane są do potrzeb zdrowotnych środowiska lokalnego powiatu lipnowskiego. Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w I półroczu 2014 roku polegała na realizacji i koordynowaniu interwencji programowych i nieprogramowych. Podejmowane działania dotyczące poszczególnych interwencji opierały się na realizacji zadań wynikających z wcześniej ustalonych harmonogramów. Realizowane działania dotyczyły przede wszystkim profilaktyki chorób zakaźnych (HIV/AIDS), zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, oraz profilaktyki uzależnień szczególnie zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie, wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych,
- organizowanie szkoleń i porad,
- dystrybucje materiałów edukacyjnych,
- nagłośnienie problematyki zdrowotnej w lokalnych mediach,
- nadzorowanie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Placówki, w których przedstawiciel Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie prowadził nadzorowanie działań w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej to:

- placówki nauczania i wychowania – **25**

Łączna liczba wizytacji przeprowadzona w placówkach w I półroczu 2014 roku – **49**.

W 2014 w I półroczu roku pion promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej nadzorował działalność 49 placówek oświatowo wychowawczych.

Celem wizytacji była ocena sposobu realizacji interwencji programowych oraz diagnoza przedsięwzięć prozdrowotnych.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnej informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczanie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. W ramach profilaktyki HIV/AIDS w 2014 roku została przeprowadzona kampania medialna pt. „HIV Nie wybiera, ty możesz”. W trakcie kampanii przeprowadzono działania edukacyjno – informacyjne w 14 szkołach gimnazjalnych i 4 ponadgimnazjalnych. Szkolenia prowadził przedstawiciel Krajowego Centrum ds. AIDS w Warszawie Roman Latoszyński. Szkolenia odbyły się dzięki uprzejmości Starostwa Powiatowego i władz samorządowych na terenie powiatu lipnowskiego, którzy pokryli koszty prelegenta. W trakcie realizacji programu przeprowadzono: **18 szkoleń w których wzięło udział 1059 uczniów.**

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Celem programu było zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, pacjentów oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W ramach realizacji programu zorganizowano 2 kampanie antynikotynowe. Miejscem prowadzonych działań były: szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne.

Program profilaktyki antynikotynowej realizowany był w 14 szkołach (szkołyponadgimnazjalne), co stanowi 100% szkół tego typu.

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

W ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu był realizowany program przedszkolnej edukacji antynikotynowej pt. „Czyste powietrze wokół nas”. Celem programu było zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli pala przy nich tytoń oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- wizytacje,
- szkolenia,

- akcje informacyjno – edukacyjne.

Liczba przedszkoli biorących udział: 12

„Nie pal przy mnie proszę”

Celem programu było wykształcenie u dzieci świadomości umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby pala przy nich papierosy. Program adresowany był do uczniów klas I - III szkoły podstawowej. Liczba szkół podstawowych biorących udział: 8

„Znajdź właściwe rozwiązanie

Celem programu było zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia. Program adresowany był do uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjalnych. Program był realizowany przez 14 szkół gimnazjalnych placówki. Łącznie działaniami objęto 2366 uczniów

Światowy Dzień Zdrowia „Choroby wektorowe”

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest 7 kwietnia z okazji rocznicy powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w 1948 roku. Każdego roku motyw przewodni Światowego Dnia Zdrowia poświęcony jest innej tematyce, która podkreśla priorytetowy obszar problemów w obszarze zdrowia publicznego na świecie. W ramach przedsięwzięcia była realizowana akcja informacyjno- edukacyjna dla młodzieży i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych

„Trzymaj Formę!”

Pracownik Pionu OZ i PZ realizował wspólnie z koordynatorami szkolnymi ogólnopolski program edukacyjny pt: „Trzymaj Formę!”. Głównym celem programu było zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Pomysł realizacji tego przedsięwzięcia zrodził się z projektu „Globalnej Strategii dotyczącej Diety, Aktywności Fizycznej i Zdrowia”, Światowej Organizacji Zdrowia, która dużą wagę położyła na zdrowe żywienie żywnością bezpieczną dla zdrowia i wzrost aktywności fizycznej dla poprawy zdrowia społeczeństwa. Adresatami programu była młodzież wszystkich klas gimnazjalnych (I-III) oraz ich rodzice. Zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz pokaz zdrowej i bezpiecznej żywności.

Realizacja programu oparta jest na metodzie projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym, opracowują najlepsze i najciekawsze metody propagowania zasad zdrowego stylu życia zarówno w szkole, jak i w rodzinie. W programie wzięło udział 2368 uczniów w 14 szkołach gimnazjalnych.

„Profilaktyczny Program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Jedną z głównych grup docelowych programu stanowią uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Wśród metod dotarcia do nich w ramach Projektu kluczową rolę odgrywało przeprowadzenie w 4 szkołach ponadgimnazjalnych szkoleń dla 219 uczniów. Mają one na celu dostarczenie społeczności szkolnej niezbędnej wiedzy oraz wykreowanie motywacji do ograniczania bądź eliminowania konsumpcji substancji psychoaktywnych, a tym samym upowszechnienie działań korzystnych dla stanu ich zdrowia. Szkoły ponadgimnazjalne, które angażują się w realizację tego programu zyskują odpowiedzialności za zdrowie oraz ograniczą niekorzystne dla swojego funkcjonowania konsekwencje picia alkoholu, palenia tytoniu, czy nadużywania leków przez uczniów oraz zdobędą niezbędne doświadczenia w zakresie planowania, wdrażania i oceny programów edukacyjno-interwencyjnych. Program jest realizowany dzięki uprzejmości Starostwa Powiatowego w Lipnie i Miejsko-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzyniu nad Wisłą, którzy sfinansowali koszty związane z wynagrodzeniem dla Andrzeja Olczyka – specjalisty terapii uzależnień.

„Stop Uzależnieniom”

Zajęcia profilaktyczne dotyczące uzależnienia od alkoholu, narkotyków, tytoniu dopalaczy i Internetu skierowane do wszystkich uczniów gimnazjalnych rodziców i nauczycieli na terenie powiatu lipnowskiego. W ramach projektu zostały zorganizowane zajęcia dot. uzależnień. Przeszkolono 1323 uczniów i rodziców i nauczycieli 231. Zajęcia składały się z następujących bloków tematycznych :

- istota uzależnienia i jego społeczne skutki,
- zdrowotne skutki uzależnień,
- uzależnienia a problemy z prawem.

Uczniowie mieli możliwość indywidualnych konsultacji ze specjalistą ds. uzależnień – Andrzejem Olczykiem. Wszystkie szkolenia zostały sfinansowane przez Miejskie

i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie powiatu lipnowskiego i Starostwo Powiatowe w Lipnie

Wnioski

W 2014 roku w I półroczu zadania realizowane w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej były zgodne z przyjętymi założeniami. Dotyczyły one kontynuacji i wdrożenia nowych programów edukacyjnych oraz realizacji kampanii i akcji prozdrowotnych. Programy edukacyjne i akcje prozdrowotne realizowane były we współpracy z władzami samorządowymi, placówkami nauczania i wychowania, zakładami opieki zdrowotnej, oraz z przedstawicielami środków masowego przekazu. Podczas prowadzonych wizytacji, narad i szkoleń stwierdza się duże zainteresowanie tematyką prozdrowotną wśród uczniów, nauczycieli opiek, którzy bardzo chętnie uczestniczą w realizowanych programach edukacyjnych. Bardzo ważna rola w edukacji społeczeństwa odgrywają lokalne media. Ich zainteresowanie działaniami promującymi zdrowie jest bardzo duże, co potwierdza zasadność rozwijania i kontynuowania tych działań.

Niezbędne w celu właściwej realizacji zadań w zakresie promocji zdrowia jest podejmowania wspólnych działań z organami administracji samorządowej, lokalnymi organizacjami społecznymi, mediami. Współpraca ta będzie kontynuowana w II półroczu roku 2014.